

Reactie procureur-generaal bij de Hoge Raad op de oproep van de Vereniging van Cassatieadvocaten in Strafzaken

De procureur-generaal bij de Hoge Raad kennis genomen van de oproep van de Vereniging van Cassatieadvocaten in Strafzaken (VCAS) tot het verrichten van onderzoek op de voet van artikel 122 lid 1 van de Wet op de rechterlijke organisatie (Wet RO) met betrekking tot observaties van en opvragen van informatie over advocaten door het Openbaar Ministerie.

Aanleiding voor deze oproep zijn uitspraken die zijn gedaan door de Hoofdofficier van justitie van het Landelijk Parket in het televisieprogramma Op1 op 21 augustus jl. en de nieuwsberichten van het Openbaar Ministerie over het observeren van twee advocaten, hetgeen mogelijk had kunnen leiden tot het achterhalen van de verblijfplaats van Ridouan T., hoofdverdachte in het Marengo-proces.

Artikel 122 lid 1 van de Wet RO bepaalt dat de procureur-generaal bij de Hoge Raad de Minister van Justitie en Veiligheid in kennis kan stellen van het feit dat naar zijn oordeel het Openbaar Ministerie bij de uitoefening van zijn taak de wettelijke voorschriften niet naar behoren handhaaft of uitvoert. De bevoegdheid van de procureur-generaal bij de Hoge Raad genoemd in art. 122 lid 1 Wet RO hangt samen met zijn opdracht te waken voor de handhaving en uitvoering van wettelijke voorschriften bij de gerechten zoals omschreven in artikel 121 Wet RO. De procureur-generaal bij de Hoge Raad stelt zich bij de uitoefening van deze taak op als een neutrale en onafhankelijke, het recht dienende instantie, met een signalerende en adviserende rol. Het doel is de behoorlijke naleving en uitvoering van de wetten te bevorderen en te waarborgen. In het kader van deze taak heeft de procureur-generaal bij de Hoge Raad reeds verschillende thematische onderzoeken gedaan naar de wijze waarop het Openbaar Ministerie zijn taken uitvoert.

De procureur-generaal bij de Hoge Raad beoordeelt zelf of en in hoeverre onderzoek door hem mogelijk is met het oog op zijn bevoegdheden en andere taken en of een onderzoek opportuun is. Dit is ook vastgelegd in het [onderzoeksprotocol](#) dat informatie bevat over de wijze waarop de procureur-generaal bij de Hoge Raad zijn toezichthoudende taak als bedoeld in artikel 122 lid 1 Wet RO uitvoert en waarin tevens afspraken zijn vastgelegd omtrent onder meer de afstemming met betrekking tot de keuze van het onderzoek, de reikwijdte daarvan en de medewerking aan het onderzoek door het Openbaar Ministerie.

De procureur-generaal bij de Hoge Raad streeft er naar om het toezicht zo veel mogelijk te blijven richten op een algemene (niet zaaksgebonden) beoordeling van het handelen van het Openbaar Ministerie. De taak een conclusie te nemen in afzonderlijke zaken (de hoofdtaak van het parket bij de Hoge Raad) kan het voor de procureur-generaal bij de Hoge Raad bezwaarlijk maken om in zaken waarin het rechterlijk oordeel nog niet onherroepelijk is, een rechtmatigheidsoordeel te geven over het handelen van het Openbaar Ministerie in die zaken. Daarom moet voordat tot onderzoek wordt overgegaan door de procureur-generaal bij de Hoge Raad worden beoordeeld of hij een oordeel kan geven over het handelen van het Openbaar Ministerie. De VCAS onderkent in haar oproep dat het observeren onderwerp is van een debat in een zaak die thans onder de rechter is en dat gezegd zou kunnen worden dat voor een onderzoek ex art. 122 RO geen plaats is omdat die rechter zich daarover te zijner tijd moet buigen. Dat is de reden om niet positief te beslissen op het verzoek van de VCAS om als procureur-generaal bij de Hoge Raad onderzoek te doen naar het in bijzondere omstandigheden in het kader van de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde volgen van advocaten.

Jos Silvis, procureur-generaal bij de Hoge Raad